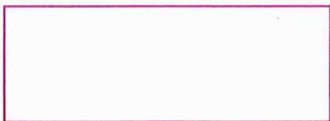

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
3553465

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 28 oktober 2021

Onderwerp Uw Wob-verzoek inzake het gebruik van Clearview AI

Geachte

In uw brief van 9 juni 2021, ontvangen op 11 juni 2021, heeft u mij met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht om documenten of informatie in het kader van de bestuurlijke aangelegenheid "het gebruik van dan wel de samenwerking met Clearview AI in de organisatie van JenV".

U vraagt concreet om de volgende documenten:

1. Documenten, inclusief alle onderhavige stukken, waaronder e-mails, berichten, correspondentie en rapporten, met betrekking tot Clearview AI en diens producten, lopende vanaf 1 januari 2017 tot heden;
2. Documenten, inclusief vergaderstukken, e-mails en rapporten, inzake intern overleg over het gebruik van Clearview AI en diens producten, lopende vanaf 1 januari 2017 tot heden;
3. Documenten, inclusief vergaderstukken, e-mails en rapporten, met betrekking tot het gebruik van Clearview AI, lopende vanaf 1 januari 2017 tot heden;
4. Documenten, inclusief vergaderstukken, gespreksverslagen, mailwisselingen, brieven en faxen, met inbegrip van bijlagen, en interne en externe adviezen met betrekking tot Clearview AI en diens producten lopende vanaf 1 januari 2017 tot heden;
5. Documenten, inclusief vergaderstukken, gespreksverslagen, mailwisselingen, brieven en faxen, met inbegrip van bijlagen, en interne en externe adviezen met betrekking tot gegevens die kunnen worden gebruikt dan wel gevoed aan of ingevoerd aan Clearview AI;
6. Een overzicht van de gegevensbronnen die werden gebruikt voor software van Clearview AI.

Op mijn departement zijn sinds 1 januari 2020 pas documenten aanwezig over deze bestuurlijke aangelegenheid. Gelet hierop is de relevante periode vastgesteld op 1 januari 2020 tot 11 juni 2021.

Procedure

Op 11 juni 2021 heb ik uw Wob-verzoek ontvangen.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Bij brief van 25 juni 2021 (met kenmerk 3405378) heb ik de ontvangst van uw Wob-verzoek bevestigd. Tevens heb ik u laten weten dat ik de termijn van behandeling met vier weken verleng tot 6 augustus 2021, omdat een zorgvuldige besluitvorming meer tijd vergt.

Datum
28 oktober 2021

Ons kenmerk
3553465

Bij e-mails van 13, 23, 25 en 26 augustus 2021 is er contact geweest met een medewerker van mijn departement over de voortgang van uw Wob-verzoek. Daarbij is een termijn afgesproken van 3 september 2021.

In uw brief van 17 augustus 2021, ontvangen op 18 augustus 2021, heeft u mij middels een formulier dwangsom niet tijdig beslissen in gebreke gesteld. Uw ingebrekestelling heb ik in goede orde ontvangen. In artikel 15 van de Wob is bepaald dat paragraaf 4.1.3.2 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing is op besluiten in het kader van de Wob.

Bij e-mail van 31 augustus 2021 bent u bericht dat de termijn van 3 september 2021 wegens omstandigheden niet haalbaar is. Daarbij is u tevens bericht dat uw voorstel van 10 september 2021 ook niet haalbaar is.

Op 6 september 2021 heeft u beroep ingediend wegens niet tijdig beslissen.

Op 17 september 2021 heb ik een verweerschrift ingediend inzake uw beroep wegens niet tijdig beslissen.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar bijlage 1 bij dit besluit.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 89 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in vier inventarislijsten, die als bijlage 2 (Niet openbaar), bijlage 3 (Deels openbaar), bijlage 4 (Openbaar) en bijlage 5 (Reeds openbaar) bij dit besluit zijn gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de verschillende inventarislijsten, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Besluit

Ik heb besloten deels aan uw verzoek tegemoet te komen en de informatie waarom u heeft verzocht geheel of gedeeltelijk openbaar te maken. Deze documenten zijn opgenomen in twee inventarislijsten, die als bijlage 3 (Deels openbaar) en bijlage 4 (Openbaar) bij dit besluit zijn gevoegd.

Ik heb ook besloten (een deel van) de door u gevraagde informatie niet openbaar te maken. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage 2 (Niet openbaar) bij dit besluit is gevoegd. Voor de motivering verwijs ik naar onderdeel "Overwegingen" van dit besluit.

Hierbij wordt opgemerkt dat de nummeringen in de bijlagen paginanummers in de documentenbundel betreffen.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Er is geen dwangsom als bedoeld in artikel 4:17 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) verbeurd aangezien paragraaf 4.1.3.2 van de Awb ingevolge artikel 15 van de Wob niet van toepassing is.

Datum
28 oktober 2021
Ons kenmerk
3553465

Reeds openbare stukken

De documenten die zijn opgenomen in de inventarislijst, die als bijlage 5 (Reeds openbaar) bij dit besluit is gevoegd, zijn reeds openbaar en voor eenieder beschikbaar. De Wob is niet van toepassing op reeds openbare documenten. Voor deze documenten verwijs ik u naar de vindplaats zoals vermeld in de als bijlage 5 (Reeds openbaar) bij dit besluit gevoegde inventarislijst.

Tevens wil ik u erop attenderen dat bij besluit van 26 mei 2020 (met kenmerk 2848691) eerder een Wob-besluit genomen is over Clearview en gezichts-

herkenning:
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2020/05/26/besluit-op-wob-verzoek-inzake-gezichtsherkenningstechnologie>

Overwegingen

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie beoordeeld met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11 van de Wob.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

Eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 10.2.e Wob)

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In de documenten die zijn opgenomen in bijlage 2 (Niet openbaar) en bijlage 3 (Deels openbaar) staat informatie die herleidbaar zijn tot een persoon, z zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. In het kader van goed werkgeverschap ben ik van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd,

zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken ambtenaar. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
28 oktober 2021

Ons kenmerk
3553465

Onevenredige benadeling (artikel 10.2.g Wob)

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Artikel 10.2.g is toegepast op de groepsmailboxes die vermeld staan in de documenten die zijn opgenomen in bijlage 2 (Niet openbaar) en in bijlage 3 (Deels openbaar). Hierbij wordt overwogen dat openbaarmaking van de namen hiervan het risico vergroot op misbruik van de betreffende e-mailadressen door kwaadwillenden. Het is voor betrokkene(n) onwenselijk overbelasting en/of onheus gebruik van de betreffende e-mailadressen te veroorzaken door openbaarmaking ervan. Ik ben van oordeel dat het voorkomen van deze onevenredige benadeling zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad (artikel 11.1 Wob)

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren en hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet van de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien, uitdrukkelijk blijken of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden.

Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten.

Persoonlijke beleidsopvattingen moeten worden onderscheiden van feiten. Wanneer in de persoonlijke opvattingen ook informatie van feitelijke aard is opgenomen, wordt bij de beoordeling of de informatie voor openbaarmaking in aanmerking komt, per zelfstandig onderdeel van een document (zoals alinea's,

paragrafen, opsommingen, etc.) beoordeeld of dat zelfstandige onderdeel persoonlijke beleidsopvattingen bevat en of de persoonlijke beleidsopvattingen zodanig met de feitelijke gegevens zijn verweven dat deze niet te scheiden zijn. In geval van dergelijke verwevenheid tussen persoonlijke beleidsopvattingen en feitelijke Informatie wordt de openbaarmaking van het betrokken zelfstandig onderdeel op grond van artikel 11, eerste lid van de Wob geweigerd.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
28 oktober 2021

Ons kenmerk
3553465

Onder de reikwijdte van het Wob-verzoek vallen conceptantwoorden op Kamervragen en de ambtelijke afstemming hierover. Het betreft verschillende documenten die zijn opgenomen in bijlage 2 (Niet openbaar) en in bijlage 3 (Deels openbaar). De openbaarmaking van deze concepten weiger ik integraal op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob, om de volgende redenen. De documenten betreffen concepten van documenten die reeds openbaar zijn. Voor zover de inhoud overeenkomt met documenten die reeds openbaar zijn behoeft deze informatie niet opnieuw openbaar te worden gemaakt.

Voor zover de concepten niet overeenkomen betreft de inhoud van die concepten een persoonlijke beleidsopvatting. Ook de ambtelijke afstemming over de conceptantwoorden valt hieronder. De desbetreffende documenten geven inzicht in de (tekst)voorstellen die door ambtenaren zijn gedaan en waarvan de ambtenaren uiteindelijk hebben overwogen dat deze informatie niet relevant of geschikt is om te worden meegenomen in de definitieve versie. Daarmee geven de concepten voor zover zij niet overeenkomen met de inhoud van de openbaar gemaakte versie inzicht in de persoonlijke beleidsopvattingen van de betrokken ambtenaren. Voor zover de concepten feitelijke gegevens bevatten zijn deze zodanig verweven met persoonlijke beleidsopvattingen zodat ze niet in aanmerking komen voor openbaarmaking (ABRvS 17 mei 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1298, ABRvS 10 oktober 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3299, ABRvS 27 december 2017 en ECLI:NL:RVS:2017:3563).

Bijlage 2 (Niet openbaar) bevat een document met nummer 28. Het gaat hierbij om een conceptverslag van een werkgroep met leden van verschillende organisaties deel (politie, OM en JenV). Het conceptverslag bevat een voorlopige verkenning over juridische (on)mogelijkheden van het toepassen van gezichtsherkenningstechnologie door de politie. De verschillende deelnemers van de werkgroep hebben in dit eerste (tussen)document geprobeerd om enige hoofdpunten te beschrijven ter onderlinge afstemming. Dat zijn persoonlijke beleidsopvattingen. Middels de beschrijvingen wordt getracht om de opdracht aan de werkgroep te verduidelijken. De beschrijvingen in dit document zijn echter onvoldoende voor een officiële beleidsbepaling. Gelet hierop maak ik dit document niet openbaar.

Gelet op de aard en inhoud van de documenten, acht ik het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob over deze persoonlijke beleidsopvattingen informatie te verstrekken in niet tot personen herleidbare vorm. Ik maak deze passages in de verschillende documenten die zijn opgenomen in bijlage 2 (Niet openbaar) en in bijlage 3 (Deels openbaar) daarom niet openbaar.

Wijze van openbaarmaking

De documenten die door mij (gedeeltelijk) openbaar worden gemaakt treft u als bijlage bij dit besluit aan. De openbaar gemaakte documenten en dit besluit worden geplaatst op www.rijksoverheid.nl.

Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's

Datum
28 oktober 2021

Ons kenmerk
3553465

De Minister van Justitie en Veiligheid,
namens deze,

J.W. Schaper
Directeur Politieel Beleid en Taakuitvoering

Bezwaarclausule

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan de Minister van Justitie en Veiligheid, ter attentie van de Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid, Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob

Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's

Datum
28 oktober 2021

Ons kenmerk
3553465

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.
5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.
6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.
7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.
8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Datum
28 oktober 2021

Ons kenmerk
3553465

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.